

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 11 октомври 2022 г.
(OR. en)

13077/22

AGRI 492
AGRIORG 98
WTO 179

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Съвета

Относно: Свързани с търговията въпроси на селското стопанство
– *Обмен на мнения*

С оглед на заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство на 17 – 18 октомври 2022 г. приложено се изпраща на делегациите информационен документ в помощ на подготовката им за обсъждането на посочената по-горе точка.

Свързани с търговията въпроси на селското стопанство

1. ЕС е основен участник в търговията със селскостопански продукти и Съветът по селско стопанство и рибарство редовно обсъжда текущото положение, включително актуалното състояние на двустранните и многостранните търговски преговори. Търговията като хоризонтален въпрос беше обсъдена за последен път от министрите на селското стопанство през януари 2022 г., след което министрите са обсъждали и по-конкретни въпроси, свързани например с дванадесетата министерска конференция (МК 12) на СТО, Г-20 и търговията с Украйна. Настоящата бележка представлява обобщение на последните значими събития в това отношение и цели да подпомогне подготовката за дискусиите на равнище министри.
2. Преди войната **Украйна беше един от най-големите световни износители на редица селскостопански продукти**, включително слънчогледово масло (50% от световния износ), царевица и пшеница. 90% от украинския износ на зърно и маслодайни семена преминаваше през черноморските пристанища на страната. Руската агресия и блокадата на тези пристанища направиха износа практически невъзможен с риск да се наложи изхвърлянето на милиони тонове зърно и да възникне недостиг на капацитет за складиране за следващата реколта. Създаването на коридорите на солидарността, както и Черноморската инициатива на ООН за зърното позволиха на Украйна да изнесе до края на септември над 18 млн. тона украинско зърно, бобови култури, маслодайни семена и преработени продукти. Двете инициативи не се конкурират, а се допълват взаимно, а значението на коридорите на солидарността се очаква да нарасне със засилването на двустранната търговия и възстановяването на Украйна. Понастоящем се очаква подновяването на Черноморската инициатива, което се подкрепя изцяло от ЕС.

3. За да **подпомогне допълнително икономиката на Украйна и украинските производители**, засегнати от руската агресия, ЕС въведе мерки, позволяващи временна пълна либерализация на търговията и спиране на мерките за търговска защита. Мерките ще бъдат в сила в продължение на една година, до 5 юни 2023 г., и ще подпомогнат украинските земеделски стопани и хранително-вкусовия сектор в Украйна в момент, когато другите маршрути за износ са блокирани. Някои държави членки изразиха загриженост, че последвалото увеличение на вноса на определени продукти, по-специално на птиче месо и яйца, оказва отрицателно въздействие върху някои производители от ЕС. Увеличил се е вносът от Украйна и на стоки, които и преди са били освободени от мита, но вече не могат да се изнасят в други страни поради търговското ембарго и затварянето на черноморските пристанища. Комисията пое ангажимент да следи ситуацията отблизо и при необходимост да докладва на Съвета в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2022/870.
4. Бяха разгледани кумулативните последици и **въздействието на споразуменията за свободна търговия (ССТ)**, а започналото през 2016 г. актуализирано проучване на Съвместния изследователски център (JRC) относно кумулативните икономически последици на текущите и предстоящите търговски преговори върху селскостопанския сектор на ЕС¹ беше представено на министрите на селското стопанство и обсъдено от тях на неформални видеоконференции през януари и април 2021 г.
5. Този въпрос е тясно свързан с въпроса какво е **въздействието върху ЕС** на ССТ между две трети държави, с които ЕС има сключени ССТ, например споразуменията за свободна търговия между Обединеното кралство и Австралия и между Обединеното кралство и Нова Зеландия. Държавите членки изразиха интерес към въздействието, което тези споразумения могат да окажат върху ЕС. По искане, отправено на заседание на Специалния комитет по селско стопанство, Комисията пое ангажимент да проучи дали може да се извърши по-задълбочен анализ на въздействието на такива споразумения върху ЕС.

---

¹ [Регистър на публикациите на JRC – „Кумулативно икономическо въздействие на търговските споразумения върху селското стопанство в ЕС“ \(Cumulative economic impact of trade agreements on EU agriculture\) \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/jrc/en/publications/jrc-cumulative-economic-impact-trade-agreements-eu-agriculture)

6. Преговорите за ССТ с **Нова Зеландия** приключиха на 30 юни 2022 г. и трябва да бъдат ратифицирани от Съвета и одобрени от Европейския парламент. С това споразумение се създава световен стандарт, който включва ангажиментите по отношение на устойчивото развитие, произтичащи от Парижкото споразумение относно изменението на климата, сътрудничеството за смекчаване на изменението на климата, устойчивостта на продоволствените системи и хуманното отношение към животните. То не само ще отговори на опасенията, свързани с устойчивостта в търговията, но и ще служи като еталон на ЕС в отношенията с други търговски партньори.
7. Споразумението с **Меркосур** беше сключено на политическо равнище през 2019 г., като правният преглед на текста е в ход. Преговорите за осъвременено ССТ с **Мексико** приключиха още през май 2018 г., а тези за ССТ с **Чили** бяха финализирани на техническо равнище през октомври 2021 г. Както Урсула фон дер Лайен обяви в речта си за състоянието на Съюза от 14 септември 2022 г., Комисията ще придвижи напред сключването и ратифицирането на тези две ССТ.
8. Колкото до преговорите за ССТ с **Индия**, първият кръг се състоя в Ню Делхи от 27 юни до 1 юли 2022 г., като успоредно с това се проведеха преговори по въпросите на защитата на инвестициите и географските означения. Съвсем наскоро се състоя вторият кръг на преговорите за ССТ между ЕС и Индия.
9. Преговорите с **Австралия** получиха нов импулс поради избирането на ново правителство и политическия контекст в световен мащаб. Тринадесетият кръг на преговорите за ССТ между ЕС и Австралия е насрочен за октомври 2022 г.
10. Понастоящем **търговията с Обединеното кралство** се е върнала на равнищата отпреди Брексит що се отнася до вноса на ЕС от Обединеното кралство, докато износът от ЕС за Обединеното кралство е нараснал с 18% през първите 6 месеца на 2022 г. спрямо равнищата от 2021 г.
11. Съветът е на последния етап от приемането на **Заклучения относно Прегледа на търговията и устойчивостта**².

---

² ST 13241/22, Проект за заключения на Съвета относно Прегледа на търговията и устойчивостта

12. В центъра на обсъжданията на **многостранно международно равнище** продължава да бъде продоволствената сигурност в условията на войната в Украйна. Реколтите в ЕС през 2022 г. бележат лек спад поради неблагоприятни метеорологични условия, но продоволствената сигурност в Съюза не е изложена на риск.
13. Дванадесетата министерска конференция на СТО (МК 12) даде редица резултати в многостранен аспект. В **министерската декларация относно спешните действия в отговор на продоволствената несигурност** се дава своевременен отговор на опасенията във връзка с продоволствената сигурност, като се подчертава значението на отворената търговия с храни и наличието на функциониращи пазари и членовете на СТО се призовават да избягват ненужни ограничения на износа. Другият положителен резултат в областта на селското стопанство беше **решението закупуването на храни за хуманитарни цели по Световната продоволствена програма да бъде освободено от ограничения на износа**. Това решение има както материална, така и политическа стойност. При подготовката за следващата тринадесета министерска конференция ЕС ще продължи да работи конструктивно с другите членове на СТО, за да бъде съхранен даденият от МК 12 импулс. Селското стопанство най-вероятно ще бъде едно от ключовите досиета на МК 13. Необходим е нов подход към преговорите, който от една страна да освободи членовете от блокираните дискусии и от друга страна да позволи разглеждането на належащи въпроси, свързани с продоволствената сигурност, бедността, климата и околната среда и не на последно място – с устойчивото производство. ЕС счита, че е целесъобразно да продължи работата за подобряване на прозрачността в селското стопанство, по-специално в области като ограниченията на износа и конкуренцията при износа, които са от голямо значение в протичащите дискусии по въпросите на продоволствената сигурност. И не на последно място, ЕС ще продължи да акцентира върху необходимостта от реформи на помощите, които водят до нарушаване на търговията. На 24 октомври 2022 г. генералният директор на СТО ще организира събитие, посветено на селското стопанство, на което ще бъде разгледано бъдещото развитие на преговорите в областта на селското стопанство.
14. В съответствие с обсъжданията в Съвета по селско стопанство и рибарство през юни 2022 г., **Комисията прие своя доклад относно реципрочността**, който беше поискан от Съвета и Европейския парламент в рамките на приемането на новата ОСП. В този доклад Комисията определя три области на действие: международните организации (по-специално СТО и Кодекс алиментариус), двустранните търговски споразумения и автономните мерки на ЕС. Посочва се, че ЕС следва да използва по целесъобразност и трите с цел да допринесе за утвърждаването на високи стандарти в областта на околната среда и хуманното отношение към животните.

Заклучителни бележки

15. С оглед на изложеното по-горе би било уместно Съветът да проведе обсъждане на насоката на развитие на търговските отношения на ЕС с трети държави в областта на селското стопанство на двустранно и многостранно равнище.
  16. Трябва да бъдат отчетени необходимостта от избягване на търговски ограничения и запазване на устойчивостта и екологичните предимства на селското стопанство в ЕС във връзка с международните ангажименти на Съюза, както и значението на други приоритети на ЕС, по-специално свързани с утвърждаването на целите за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г. и принципите на Парижкото споразумение.
-